

VERSLAG SESSIE 4
GROOT ONDERHOUD 2018

PUBLIEKSPARTICIPATIE IN CULTUREEL
ERFGOED EN DE ROL VAN DE
ERFGOEDPROFESSIONAL

Datum:	9 november 2018
Coördinator sessie:	Julie Lambrechts (FARO) / Bill Wei (RCE)
Voor verslag:	Jürgen Vanhoutte

Tijdens het Groot Onderhoud 2018 werd een socratische dialoog opgezet over de vraag: 'Publieksparticipatie in het cultureel erfgoed en de rol van de erfgoedprofessional: hoe delen we de verantwoordelijkheid?' Het doel van de dialoog was niet om de kwestie via discussie op het eind van de sessie te beslechten, maar om aan de hand van de socratische methode de deelnemers te helpen elkaars en hun eigen meningen te begrijpen ten aanzien van de rol van het publiek en de erfgoedprofessional bij het behoud en beheer van cultureel erfgoed. Om hiervoor de nodige vrije dialoogruimte te creëren mochten deelnemers elkaar alleen 'informatieve' vragen stellen, met het doel elkaars standpunt beter te begrijpen en niet om elkaar te overtuigen.

Na de nodige uitleg over de methodiek van de socratische dialoog werden de 32 deelnemers in vier groepen onderverdeeld. Tijdens een inleidende 'betoogronde' kreeg iedere deelnemer per groep anderhalve minuut om zijn/haar mening te geven over de stelling: 'Het publiek heeft het recht om te beslissen wat er met zijn cultureel erfgoed gebeurt.' Pas nadat iedereen aan het woord was geweest, mocht iedere deelnemer één informatieve vraag aan één betoger stellen om diens standpunt beter te begrijpen. Nadat iedereen een afdoend antwoord op zijn/haar vraag had gekregen volgde een tweede vergelijkbare vragenronde, waarna de eigenlijke dialoog zich kon ontpinnen, waarbij ieder antwoord telkens een nieuwe vraag opriep. Op het einde van de sessie werd de deelnemers gevraagd ieder voor zich in een of twee zinnen de essentie van de dialoog op te schrijven. De volgende willekeurig gekozen voorbeelden laten de diversiteit van de essenties zien:

- Participatie is een non-stopdialoog.
- De erfgoedprofessional heeft de verantwoordelijkheid om te begeleiden, maar het publiek heeft het recht om te beslissen.
- Het tijdsbeeld heeft invloed op de uitkomst.
- Hoe gaan we om met praktische bezwaren en belemmeringen?
- Gemeenschappen en erfgoedprofessionals beslissen samen in dialoog wat er met hun erfgoed gebeurt.

Zoals aangegeven was het niet de bedoeling om op het einde van de socratische dialoog de probleemstelling rond publieksparticipatie bij beslissingen over behoud en beheer van cultureel erfgoed definitief te beslechten. Wie op een eenduidige conclusie had gehoopt, bleef dus enigszins op zijn/haar honger zitten. Wel werd een brede waaier aan standpunten over de kwestie voor iedereen inzichtelijker gemaakt. In die zin vonden de meeste deelnemers de socratische dialoog een bijzondere, veilige en waardevolle manier om dergelijke controversiële onderwerpen te bespreken. Het smaakte in elk geval naar meer!